

Рябовол Л.Т., д.пед.н., доцент,
Центральноукраїнський державний педагогічний
університет імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький

АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА МАГІСТРІВ ЯК СКЛАДНИК ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧА ЮРИДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Асистентська практика – складова частина професійної підготовки спеціалістів з правознавства другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-науковою програмою. Базами її проходження є кафедри вищих навчальних закладів II-IV рівнів акредитації, в яких викладаються юридичні дисципліни і здійснюється підготовка спеціалістів з правознавства та інших спеціальностей початкового і першого (бакалаврського) рівнів вищої освіти. Завдання, передбачені програмою асистентської практики мають виконуватися на базі академічних груп студентів I-IV курсів. До керівництва асистентською практикою залучаються досвідчені фахівці.

Метою асистентської практики є підготовка до самостійної роботи викладача юридичних дисциплін шляхом поглиблення і закріплення у виробничих умовах теоретичних знань із спеціальних (юридичних) та психолого-педагогічних дисциплін та застосування цих знань для вирішення конкретних завдань викладання юридичних дисциплін у вищій школі; формування і розвиток професійної компетентності викладача юридичних дисциплін.

Мета деталізується в основних завданнях асистентської практики:

1) оволодіння методикою розробки навчально-методичних матеріалів з юридичних дисциплін, необхідних для організації навчання при підготовці спеціалістів початкового і першого (бакалаврського) рівнів вищої освіти;

2) формування і розвиток таких професійно-педагогічних умінь і навичок: виконувати обов'язки асистента викладача юридичних дисциплін у вищій школі; організувати навчання в різних формах, професійно спілкуватися із студентською аудиторією; застосовувати технології і методики навчання, що сприяють активізації пізнавальної діяльності студентів; реалізовувати внутрішньо-курсіві і міжпредметні зв'язки; проводити педагогічний експеримент та відображати його результати у кваліфікаційній (магістерській) роботі;

3) виховання морально-етичних якостей викладача вищої школи, індивідуального творчого стилю професійної діяльності, потреби в самоосвіті.

У результаті проходження педагогічної практики у студентів мають

сформуватися конструктивно-організаційні, комунікативні та інші уміння.

Конструктивно-організаційні: планувати навчальну і виховну роботу; відбирати, аналізувати, систематизувати, узагальнювати навчальний матеріал; будувати логічно обґрунтовану структуру навчального заняття; організовувати навчальну діяльність студентів у різних формах (колективній, груповій, парній, індивідуальній); допомагати студентам формувати індивідуальний план навчання за кредитно-модульною системою; аналізувати та критично оцінювати результати своєї діяльності, прагнути до самовдосконалення.

Комунікативні: встановлювати педагогічно доцільні відносини із студентами; регулювати відносини (комунікацію) у студентському колективі; за необхідності знаходити потрібні форми спілкування з батьками студентів.

Під час практики діяльність студентів здійснюється в організаційному, фаховому, педагогічному та психологічному напрямках.

В організаційному напрямку студент: бере участь у настановній та підсумковій конференціях з практики; ознайомлюється із завданнями, напрямками діяльності профільної кафедри, робочими навчальними планами підготовки спеціалістів; складає індивідуальний план на період практики, до якого включає всі види робіт, а також вносить відповідні відомості у щоденник практики.

У фаховому – ознайомлюється з робочими програмами, навчально-методичними комплексами дисциплін, з яких буде проводити заняття; вивчає відповідну наукову, навчальну, методичну літературу, формує обсяг та зміст навчального матеріалу; розробляє плани-конспекти, методичні рекомендації до семінарських, практичних занять, навчально-методичні матеріали (методичні рекомендації) до питань, винесених на самостійне опрацювання; складає тести для проведення поточного, модульного, підсумкового контролю; вивчає і впроваджує передовий досвід викладання юридичних дисциплін у вищій школі; використовує традиційні та інноваційні форми, методи, технології навчання юриспруденції у вищій школі; здійснює аналіз / самоаналіз навчальних занять.

У педагогічному – виконує обов'язки куратора академічної групи, проводить виховну роботу згідно з планом роботи куратора.

У психологічному – здійснює психолого-педагогічне дослідження студентської академічної групи як елемента навчально-виховної системи вищого навчального закладу шляхом спостереження під час відвідування занять, а також діагностування інтегральних характеристик, стадії розвитку групи, психологічного клімату, конфлікту (якщо такий виник); виявляє проблеми, які виникають у групі, відшукує шляхи їх вирішення психологічними методами, застосовує технології попередження виникнення негативних соціально-психологічних явищ.

Важливо, що практика зараховується лише у тому разі, якщо студент виконав завдання в усіх напрямках, які перелічені вище.

Особливу роль для ефективної організації асистентської практики відіграють настановча та підсумкова конференції. На настановчій студентам повідомляється інформація про строки й терміни проходження практики, її мету, завдання, зміст, порядок проходження, форму звітності, критерії оцінювання. На підсумковій узагальнюються результати практики, формулюються висновки, визначаються перспективи подальшого зростання студента-магістранта як майбутнього викладача юридичних дисциплін у вищій школі.

Загалом, асистентська практика є важливим складником професійної підготовки спеціалістів з правознавства другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-науковою програмою. Саме асистентська практика, у сукупності з курсами педагогіки і психології вищої школи та методики викладання юридичних дисциплін, забезпечує необхідну підготовку викладача юридичних дисциплін для вищої школи.

УДК 321.015 «712» (477) (043.2)

Тимченко А. П., к.ю.н., доцент,
Бурбеза В. В., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ПРОБЛЕМИ ПОДІЛУ ВЛАДИ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИЙ ПЕРІОД

Дослідженню проблем державної влади та її поділу на гілки присвячена увага не одного покоління вчених, серед яких загальновизнані філософи та просвітителі - Аристотель, Платон, Цицерон, І. Кант, Д. Локк, Ш. Монтеск'є, Ж.-Ж. Руссо, Р. Філмер, Д. Юм та інші [1, с. 43].

Традиційно ж, принцип поділу влади на законодавчу, виконавчу, судову пов'язується з ім'ям французького вченого Ш. Монтеск'є, який обґрунтував необхідність поділу влади з метою збалансувати державно-владні повноваження за принципом компетентності між різними державними органами, унеможливити узурпацію влади, зосередивши її в одному органі державної влади чи в одноосібного глави держави, тим самим запобігти сваволі. Шарль Монтеск'є вважав, що влада в державі, будучи поділеною, має бути цілісною, єдиною [2, с. 165-172].

Принцип поділу влади є одним із основних критеріїв визначення держави як демократичної організації суспільства. Його відсутність є свідченням недемократичності державної влади і політичного режиму будь-якої держави [3, с. 29].

Теорія поділу державної влади на галузі, незважаючи на тривалий